

Jaunuzņēmumi

Publicēts: 25.08.2020.

Atjaunināts: 31.03.2022.

Jaunuzņēmums ir kapitālsabiedrība ar augstas izaugsmes potenciālu, kuras pamatdarbība ir saistīta ar mērogojamu biznesa modeļa ieviešanu un inovatīvu produktu izstrādi, ražošanu vai attīstību.

Jaunuzņēmumiem ir svarīga loma kā konkurences attīstībā, tā arī valsts ekonomikas izaugsmes veicināšanā. Jaunuzņēmumu darbība un attīstība nodrošina kā augsti apmaksātas darba vietas, tā arī sekmē inovatīvu biznesa ideju ieplūdi, augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu izstrādi, investīciju piesaisti un veicina tautsaimniecības pāreju uz modernu un inovatīvu ekonomiku.

☞ Jaunuzņēmumiem ir būtiska loma kopējā inovācijas ekosistēmā, jo tie nodrošina inovatīvu biznesa ideju ieplūdi un veicina straujāku ekonomikas paradigmas maiņu uz zināšanu ekonomiku. Latvijā identificēti 512 uzņēmumi, kas vietējās un starptautiskās datu bāzēs definēti kā jaunuzņēmumi un ir līdz 7 gadus veci jeb dibināti no 2015.gada līdz 2021.gadam. Visvairāk jaunuzņēmumi pārstāv informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozari, kur darbojas 216 jeb aptuveni puse no jaunuzņēmumiem. Starp citām vairāk pārstāvētajām nozarēm 75 jeb aptuveni 17% no visiem jaunuzņēmumiem darbojas arī apstrādes rūpniecībā un profesionālajos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumos, savukārt vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remonta nozarē darbojas 21 jeb aptuveni 5% no visiem jaunuzņēmumiem.

Jaunuzņēmumu skaits, kas piesaistījuši investīcijas, ir pakāpeniski audzis no 42 uzņēmumiem 2018.gadā līdz 71 uzņēmumam 2021.gadā. Līdzīgi audzis arī investīciju darījumu skaits no 66 darījumiem 2018.gadā līdz 82 darījumiem 2021.gadā, bet vidējais darījuma apjoms – no 1,3 milj. *euro* 2018.gadā pieauga līdz 4,2 milj. *euro* 2021.gadā. Savukārt investoru skaits palielinājies trīs reizes – no vismaz 70 investoriem 2018.gadā līdz vismaz 203 investoriem 2021.gadā.

Saskaņā ar starptautiskās izpētes kartējuma pētniecības centra StartupBlink veidoto globālo jaunuzņēmumu ekosistēmas indeksu 2021. gadā (Global Startup Ecosystem Index 2021), Latvija novērtēta 42.vietā starp 150 pasaules valstīm. Indekss norāda, ka Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmai ir potenciāls kļūt par tehnoloģisko centru ar pieeju Eiropas tirgum un relatīvi zemām dzīvošanas izmaksām.

Lai arī Latvija ir iekļuvusi pasaules vadošajās 50 ekosistēmās, pētījumā tiek minēts, ka lielākie izaicinājumi Latvijā ir saistīti ar fragmentētu ekosistēmu. Arī Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmas pārstāvji ir vērsuši uzmanību uz nepieciešamību veidot vienotu pieeju, kas efektīvāk spēs apzināt nozares izaicinājumus un konstruktīvi tos atrisināt.

Ekonomikas ministrija, biedrība "Latvijas Jaunuzņēmumu asociācija" (turpmāk – Startin.LV), biedrība "Latvijas Privātā un Riska kapitāla asociācija" (turpmāk – LVCA) un biedrība "Latvijas Biznesa Enģeļu Tīkls" (turpmāk – LatBan) parakstījušas memorandu par sadarbības pastiprināšanu jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstībā un sabiedrības izpratnes veicināšanu.

📄 Lai sasniegtu memorandā izvirzītos uzdevumus 2021.gadā tika izveidota darba grupa, ar pārstāvjiem no Ekonomikas ministrijas, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk - Altum), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Startin.LV, LatBan, un LVCA.

Attiecīgi memoranda partneri ir vienojušies par Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības vidējā termiņa stratēģijas izstrādi, nosakot mērķus un prioritātes jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstībai un izaugsmei, t.sk., konceptuāli vienojoties par tuvāko gadu rezultātīvajiem rādītājiem, jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstībai.

Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības vidējā termiņa stratēģija ir ietverta arī Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnēs 2021.-2027 gadam, kas paredz jaunu, uz zināšanām un inovācijām balstītu, ekonomikas modeļa veidošanu, pievēršot uzmanību kā inovācijas spējas stiprināšanai, tā arī institucionālās vides kvalitātes uzlabošanai un uzņēmējdarbības dinamisma palielināšanai.

Likums

[Skatīt vairāk](#)

Atbalsts

[Skatīt vairāk](#)

TUA jaunuzņēmumu veidotājiem

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.em.gov.lv/lv/jaunuznemumi>